

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Факультет педагогіки, психології та мистецтв

Кафедра психології та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. завідувача кафедри

Гейко Є. В.

« 04 » серпня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

053 Теорія і практика бізнес-тренінгів

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр, назва галузі)

Спеціальність: 053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма Психологія бізнесу та управління

(назва)

Форма навчання денна, заочна

(денна, заочна)

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни

Теорія і практика бізнес-тренінгів

(назва навчальної дисципліни)

розроблена на основі
Психологія бізнесу та управління,

освітньо-професійної програми

(назва ОПП)

навчального плану підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня другого
(магістерського) за спеціальністю

053 Психологія

(шифр і назва спеціальності)

Строк навчання 1 рік 4 міс.

Розробники: Мамчур Ірина Вікторівна, кандидат
психологічних наук, доцент, старший викладач кафедри психології та
соціальної роботи факультету педагогіки, психології та мистецтв

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні кафедри
Психології та соціальної роботи

Протокол від «4» серпня 2023 р. №1

В.о. завідувача кафедри

(підпис)

Гейко Є.В.

Робоча програма навчальної дисципліни Економічна психологія для студентів спеціальності 053 Психологія за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. – ЦДУ імені В. Винниченка, 2023. – 14 с.

© Мамчур І.В., 2023 рік

© ЦДУ імені В. Винниченка,
2023 рік

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни		
		денна форма навчання	заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Обов'язковий компонент		
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (назва)	Спеціальність: <u>053 Психологія</u> (шифр і назва)	Рік підготовки		
		1-й	1-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр		
		1-й	1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітня програма: <u>053 Психологія бізнесу та управління</u> (шифр і назва)	14 год. /14 год. перех. вступ	4 год. /4 год. перех. вступ	
		Практичні		
		Лабораторні		
		38 год. /38 год. перех. вступ	8 год. /8 год. перех. вступ	
		Самостійна робота		
		Рівень вищої освіти: <u>другий (магістерський)</u>	68 год. /68 год. перех. вступ	108 год. /108 год. перех. вступ
			Індивідуальні завдання: год.	
			Вид контролю:	
			Залік	Залік

1.2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування цілісного уявлення студентів про принципи та методологію організації і проведення бізнес-тренінгів і забезпечення основ для самостійного аналізу ефективності проведеного бізнес-тренінгу.

Завдання:

1. Ознайомити студентів із понятійно-категоріальним апаратом та інструментарієм бізнес-тренінгів
2. Розкрити функції та ролі бізнес-тренера.
3. Сформуванати уявлення про механізми планування, організації та реалізації бізнес-тренінгів.
4. Розкрити принципи та механізми комунікації з аудиторією бізнес-тренінгу, використання психологічних прийомів та практичних кейсів.
5. Знайомити з основами аналізу ефективності проведеного бізнес-тренінгу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі *компетентності*:

загальні	фахові
<p>ЗК 1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 11. Здатність до професійної діяльності у мінливих умовах сучасного бізнес-середовища.</p>	<p>СК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p> <p>СК 4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>СК 5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>СК 6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>СК 8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p>

1.3. Очікувані програмні результати навчання:

ПР 1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПР 4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПР 5. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

ПР 6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПР 8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПР 10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності

ПР 11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР 12. Вирішувати складні фахові завдання (практичні та дослідницькі) використовуючи базові знання, навички, уміння у галузі психології бізнесу, управління, ділового адміністрування.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Бізнес-тренінг як вид соціально-психологічного тренінгу.

Тема 1 Суть та функції бізнес-тренінгу.

Зародження тренінгових груп як форм групової психологічної роботи. Мета бізнес-тренінгу. Види бізнес-тренінгів: відкритий тренінг, корпоративний тренінг. Основні відмінності бізнес-тренінгу від інших видів тренінгів. Функції бізнес-тренінгу.

Тема 2. Бізнес-тренер: функції та ролі.

Індивідуальний стиль та бренд бізнес-тренера. Імідж бізнес-тренера. Значення харизми в особистості бізнес-тренера. Основні складники позитивного бренду бізнес-тренера. Ролі та функції бізнес-тренера. Профіль компетенцій бізнес-тренера. Системне та критичне мислення бізнес-тренера.

Тема 3. Аудиторія бізнес-тренінгу.

Соціально-психологічні особливості навчання дорослих людей. Канали сприйняття інформації. Довіра до тренера як засіб ефективного навчання в процесі бізнес-тренінгу. Орієнтація на зміну поведінки учасників бізнес-тренінгу. Значення потреби в самоспрямуванні учасників бізнес-тренінгу.

Розділ 2. Методика проведення бізнес-тренінгу. Тренерська майстерність.

Тема 4. Технологічні схеми бізнес-тренінгу.

Трисферна модель бізнес-тренінга. Розвиток учасників у бізнес-тренінгу. Емпірична модель навчання Д. Колба і її використання в бізнес-тренінгу.

Тема 5. Структура бізнес-тренінгу.

Основні блоки в структурі бізнес-тренінгу. Настановчий блок. Основний блок. Заключний блок. Завдання і зміст настановчого блоку. Завдання і зміст основного блоку. Завдання і зміст заключного блоку.

Тема 6. Управління мотивацією учасників тренінгу.

Основні засоби створення мотиваційного простору в процесі проведення бізнес-тренінгів. Фізичний і психологічний комфорт. Механізм самомотивації учасників тренінгу. Практична користь бізнес-тренінгу для його учасників. Екологічний зворотний зв'язок.

Тема 7. Управління комунікацією під час тренінгу.

Правила спільної роботи. Принцип партнерського «суб'єкт-суб'єктного» спілкування. Інструкції у вправах і техніках. Роздуми та обговорення після виконання вправ у бізнес-тренінгах.

Тема 8. Оцінка ефективності тренінгу.

Головні критерії ефективності бізнес-тренінгів. Модель Д. Кіркпатрика як метод оцінювання ефективності тренінгу. Основні рівні моделі: реакція, засвоєння, поведінка, результати. Роль самооцінювання результатів в бізнес-тренінгу.

Тема 9. Управління проблемними ситуаціями під час тренінгу.

Поняття «проблемного учасника» і «проблемної ситуації» під час бізнес-тренінгу. Принципи роботи з «проблемними учасниками». Ефективні техніки управління проблемними ситуаціями. Типові проблемні ситуації й управління ними.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	СРС		л	п	лаб.	інд.	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1/Модуль 1. Бізнес-тренінг як вид соціально-психологічного тренінгу												
Тема 1. Суть та функції бізнес-тренінгу.		2		4		8		2				12
Тема 2. Бізнес-тренер: функції та ролі.		2		4		8				2		12
Тема 3. Аудиторія бізнес-тренінгу.		2		2		8						12
Разом за Розділом 1		6		10		24		2		2		36
Розділ 1І/Модуль 1І. Методика проведення бізнес-тренінгу. Тренерська майстерність												
Тема 4. Технологічні схеми бізнес-тренінгу.		2		4		7				2		12
Тема 5. Структура бізнес-тренінгу.		2		6		7		2				12
Тема 6. Управління мотивацією учасників тренінгу.		2		4		8						12
Тема 7. Управління комунікацією під		2		4		8						12

час тренінгу.												
Тема 8. Оцінка ефективності тренінгу.			4		7				2			12
Тема 9. Управління проблемними ситуаціями під час тренінгу.			6		7				2			12
Разом за Розділом II		8	28		44			2	6			72
Усього годин		14	38		68			4	8			108
ІНДЗ												
ІНДЗ			-	-		-			-	-	-	
Усього годин		14	38		68			4	8			108

4. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

4.1. Теми лекційних занять

4.1.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суть та функції бізнес-тренінгу.	2
2	Бізнес-тренер: функції та ролі.	2
3	Аудиторія бізнес-тренінгу.	2
4	Технологічні схеми бізнес-тренінгу.	2
5	Структура бізнес-тренінгу.	2
6	Управління мотивацією учасників тренінгу.	2
7	Управління комунікацією під час тренінгу.	2
8	Оцінка ефективності тренінгу.	
	Разом	14

4.1.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суть та функції бізнес-тренінгу.	2
2	Структура бізнес-тренінгу.	2
	Разом	4

4.3. Теми лабораторних занять

4.3.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суть та функції бізнес-тренінгу.	4
2	Бізнес-тренер: функції та ролі.	4
3	Аудиторія бізнес-тренінгу.	2

4	Технологічні схеми бізнес-тренінгу.	4
5	Структура бізнес-тренінгу.	6
6	Управління мотивацією учасників тренінгу.	4
7	Управління комунікацією під час тренінгу.	4
8	Оцінка ефективності тренінгу.	4
9	Управління проблемними ситуаціями під час тренінгу	6
	Разом	38

4.3.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Бізнес-тренер: функції та ролі.	2
2	Технологічні схеми бізнес-тренінгу.	2
3	Оцінка ефективності тренінгу.	2
4	Управління проблемними ситуаціями під час тренінгу.	2
	Разом	8

4.4. Завдання для самостійної роботи

4.4.1 денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суть та функції бізнес-тренінгу.	8
2	Бізнес-тренер: функції та ролі.	8
3	Аудиторія бізнес-тренінгу.	8
4	Технологічні схеми бізнес-тренінгу.	7
5	Структура бізнес-тренінгу.	7
6	Управління мотивацією учасників тренінгу.	8
7	Управління комунікацією під час тренінгу.	8
8	Оцінка ефективності тренінгу.	7
9	Управління проблемними ситуаціями під час тренінгу.	7
	Разом	68

4.4.2 заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Суть та функції бізнес-тренінгу.	12
2	Бізнес-тренер: функції та ролі.	12
3	Аудиторія бізнес-тренінгу.	12
4	Технологічні схеми бізнес-тренінгу.	12
5	Структура бізнес-тренінгу.	12
6	Управління мотивацією учасників тренінгу.	12
7	Управління комунікацією під час тренінгу.	12
8	Оцінка ефективності тренінгу.	12

9	Управління проблемними ситуаціями під час тренінгу.	12
	Разом	108

4.6. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни «Теорія і практика бізнес-тренінгів» передбачено комплексне використання різноманітних методів організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності студентів та методів стимулювання і мотивації їх навчання, що сприяє розвитку творчих засад особистості майбутнього фахівця, з урахуванням індивідуальних особливостей учасників освітнього процесу.

З метою формування професійних компетентностей широко впроваджуються інноваційні методи навчання. Це – комп'ютерна підтримка освітнього процесу, впровадження інтерактивних методів навчання (робота в малих групах, мозковий штурм, ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань, ігрові вправи, кейс-метод, проектний метод тощо).

За джерелами знань на заняттях використовуються словесні (розповідь, бесіда, лекція) та практичні методи.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемно-інформаційний, проектно-пошуковий, дослідницький методи.

Із метою забезпечення максимального засвоєння студентами матеріалу курсу використовуються наступні методи навчання:

1) Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування);
- практичні методи (вправи; практичні завдання).

2) Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії.

3) Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

4.7. Засоби діагностики результатів навчання здобувачів освіти. Порядок та критерії виставлення балів

Контрольні заходи здійснюються з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, системності, всебічності.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з дисципліни «Економічна психологія» є:

- екзамен;

- стандартизовані тести;
- наскрізні проєкти;
- реферати, інформаційні повідомлення, есе;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

У процесі оволодіння дисципліною «Теорія і практика бізнес-тренінгу» використовуються усний і письмовий методи контролю, які мають сприяти підвищенню мотивації студентів до навчально-пізнавальної діяльності.

Поточний контроль. *Завданням поточного контролю* є перевірка розуміння та засвоєння певної частини учбового матеріалу, рівня сформованості навичок, умінь самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, здатності осмислити зміст теми.

Об'єктами поточного контролю знань студента є систематичність та активність роботи на заняттях; виконання завдань для самостійної роботи. Оцінюванню можуть підлягати: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних/семінарських заняттях; активність при обговоренні питань практичного/семінарського/лабораторного заняття; результати тестування тощо.

У разі невиконання завдань поточного контролю студент має право скласти їх індивідуально до останнього практичного заняття за дозволом завідувача кафедри. Порядок такого контролю регламентований викладачем.

Підсумковий контроль. *Завданням підсумкового контролю* є екзамен на якому відбувається перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

4.8. Перелік програмових питань для самоконтролю:

1. Суть, мета і завдання бізнес-тренінгу.
2. Тренінг як технологія інтерактивного навчання.
3. Типологія тренінгів.
4. Ціннісні підстави і професійна позиція бізнес-тренера.
5. Ролі бізнес-тренера і зміст його діяльності.
6. Поширені помилки бізнес-тренера.
7. Особливості навчання дорослих.
8. Особливості навчання «рефлексуючого».
9. Особливості навчання «діяча».
10. Особливості навчання «прагматика».
11. Особливості навчання «теоретика».
12. Канали сприйняття інформації.
13. Трьохсферна модель бізнес-тренінгу.
14. Емпірична модель навчання Девіда Колба і її застосування в практиці бізнес-тренінгу.
15. Розвиток учасників в рамках бізнес-тренінгу.

16. Структура бізнес-тренінгу: установчий блок.
17. Структура бізнес-тренінгу: основний блок.
18. Структура бізнес-тренінгу: завершальний блок.
19. Схема мотивації учасників на основі «піраміди потреб» А. Маслоу і її використання в бізнес-тренінгу.
20. Процесна схема мотивації учасників бізнес-тренінгу.
21. Техніки мотивації учасників.
22. Умови і складові успіху управління комунікацією для тренера.
23. Процес управління комунікацією.
24. Ефективне використання комунікативних технік.
25. Техніки управління комунікацією: техніки активного слухання.
26. Техніки управління комунікацією: техніка роботи з питаннями.
27. Техніки управління комунікацією: техніка перифразу.
28. Техніки управління комунікацією: техніки аргументації і переконання.
29. Техніки управління комунікацією: невербальна комунікація та її використання в бізнес-тренінгу.
30. Оцінка ефективності тренінгу.
31. Поняття «проблемний учасник» у бізнес-тренінгу.
32. Поняття «проблемна ситуація» у бізнес-тренінгу.
33. Основні принципи роботи з «проблемними учасниками».
34. Техніки управління проблемними ситуаціями.
35. Типові проблемні ситуації та управління ними.

4.9. Схема нарахування балів, які отримують студенти з заліку дисципліни «Теорія та практика бізнес-тренінгів»

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальне завдання													Сума	
Розділ 1				Розділ 2										Контрольна робота
Т1	Т1	Т2	Т3	Т4	Т4	Т5	Т5	Т6	Т7	Т7	Т8	Т9		
1	1	2	3	4	4	5	5	6	7	7	8	9	100	
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5		5

T1, T2 ... T7 – теми розділів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
74-81		
64-73		
60-63	задовільно	

35-59	незадовільно	незараховано
1-34	незадовільно	незараховано

5. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

5.1. Рекомендована література

Основна

1. Джонсон Девід В. Соціальна психологія : тренінг міжособистісного спілкування / Джонсон Девід В. ; [пер. з англ. В. Хомика]. – К. : Вид.дім «КМ Академія», 2003. – 288 с.
2. Ложкін Г.В., Пов'якель Н.І., Психологія конфлікту: теорія і сучасна практика: навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2006. – 416 с.
3. Петрович В. С. Я хочу бути тренером : настільна книга тренера початківця : метод. вказівки / В. С. Петрович, О. Ю. Закусило. – 2- е вид. доповн. – Луцьк, 2014. – 60 с.
4. Психологія бізнесу та управління: навч. посібник/ Н.І. Жигайло, М. О. Кохан, Н.М.Данилевич; за ред. проф. Н.І. Жигайло. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2019. – 308 с
5. Слободянюк І. А. Тренінг партнерського спілкування– К.: Навчально-метод. центр «Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні», 2010. – 48 с.
6. Усіченко І., Хабарова А., Ларіонова Нечерда О., Порохняк-Гановська Л.. Тренінги як інтенсивне навчання Київ: Видавничий цент «Адаптація» МО «Жіноча громада», 2004. 235с.
7. Федорчук В. М. Тренінг особистісного зростання : навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 250 с.
8. Чебикін О. Я., Сінельнікова Т. В. Психологічні основи тренінгових технологій : монографія. ПНЦ НАПН України. Одеса : ТОВ Лерадрук, 2013. 229 с.
9. Матійків І .М. Тренерська майстерність: теорія та практика. Технологія проведення тренінгів. Львів, 2021. 280 с.
10. Матійків І. М. Тренерська майстерність: теорія і практика. Практикум для тренерів, Львів, 2021. 224 с.

Допоміжна

1. Адамська З. М. Соціально-психологічний тренінг як фасилітативне середовище для розвитку фасилітативних здібностей майбутнього психолога. Філософсько-психологічні аспекти лідерства в бізнесі, освіті та державі : збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції, 15 березня 2019 р. Львів : СПОЛОМ, 2019. С. 17–21.
2. Бондаровська В. Особливості підготовки і проведення соціально-педагогічного тренінгу. Допомога кризовим сім'ям / В. Бондаровська, О. Куриленко, Т. Гуцаленко. – К. : Ред. загальнопед. газет, 2013. – 106 с.
3. Варій М.Й. Загальна психологія: підручник / Для студ. психол. і педагог. спеціальностей. – К.: „Центр навчальної літератури”, 2006. – 968с

4. Вітенко І., Борисюк А., Вітенко Т. Соціально-психологічний тренінг. Книги – XXI, 2008. 124 с.
5. Волошина В.В., Долинська Л.В., Ставицька С.О., Темрук О.В. Загальна психологія: Практикум: Навч. Посібн. – К.: Каравелла, 2007. – 280 с.
6. Земба А. Б. Проблема ефективності управління студентською групою: тренінг розвитку лідерських якостей студентів. Практична психологія та соціальна робота. 2007. № 3. С. 42–48.
7. Ідеї. Натхнення. Рішення: посібник для тренерів неформальної освіти / Н. Трамбовецька [та ін.]; упоряд. Н. Трамбовецька. – К. : Інша освіта, 2015. – 70 с.
8. Калинич І. Психологія ділового спілкування. — Ужгород: Мистецька лінія, 1999. – 112 с
9. Керик О. Використання тренінгових технологій у професійній підготовці фахівців соціальної сфери / О. Керик // Молодь і ринок. – 2015. – № 2. – С. 136-140.
10. Лефтеров В. О. Психологічні тренінгові технології в органах внутрішніх справ : [монографія : в 2-х т] / В. О. Лефтеров. – Донецьк : ДЮІ, 2008. – Т. I. : Методологія психотренінгу та його використання у професійнопсихологічному розвитку персоналу, задіяного в екстремальних видах діяльності / В. О. Лефтеров. – 2008. – 242 с.
11. Луганцева О. Г. Тренінговий цикл як конструктивний елемент тренінгової технології навчання / О. Г. Луганцева // Вісник Дніпропетровського університету імені Альфреда Нобеля. Серія : Педагогіка і психологія. – 2015. – № 1. – С. 216-220.
12. Лук'янчук Н. Класифікація видів тренінгів / Н. Лук'янчук // Навчання і виховання обдарованої дитини. – 2013. – Вип. 1. – С. 272-279
13. Максимова Н.Ю. Тренінгові технології як засіб формування духовності особистості студентів / Н.Ю.Максимова // Зб. наук. праць Ін-ту психології ім. Г.С. Костюка АПН України / За ред. С.Д. Максименка. – К.:ГНОЗІС, 2007. – Т.10, Ч. 4. – С.334–342.

5.3. Інформаційні ресурси

(перелік інформаційних ресурсів)

1. Бібліотека гуманітарних текстів «Аудиторіум» <http://www.auditorium.ru>
2. Бібліотека гуманітарного Інтернет-університету - <http://www.iu.ru/biblio>
3. Відкрита електронна бібліотека - <http://orel.rsl.ru>
4. Український освітній портал для студентства - www.students.net.ua
5. Українська система дистанційного навчання - www.osvita.org.ua
6. www.students.net.ua – український освітній портал для студентства
7. www.nbuiv.go.ua – сайт бібліотеки ім. В. Вернадського.
8. <http://psychology-naes-ua.institute/info/98/> - лабораторія організаційної та соціальної психології.

9. <http://psychology-naes-ua.institute/info/253/> - бібліотека імені А.Ф.Залевської

6. ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Політика щодо академічної доброчесності формується на основі дотримання принципів академічної доброчесності відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», з урахуванням норм Положення «Про академічну свободу та академічну доброчесність в Центральнотериторіальному державному університеті імені Володимира Винниченка» (затверджене вченою радою, протокол №2 від 30.09.2019; №10 від 07.02.2022).

Примітки:

- 1. Робоча програма навчальної дисципліни є нормативним документом закладу вищої освіти і містить виклад конкретного змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їх обсяг, визначає форми та засоби поточного і підсумкового контролів.*
- 2. Розробляється викладачем. Робоча програма навчальної дисципліни розглядається на засіданні кафедри і затверджується завідувачем кафедри.*
- 3. Формат бланка – А4 (210×297 мм).*